

Ієрархічні матриці

Солук Олена

Львівський національний університет імені І.Франка

Зміст

1. Cluster tree і block cluster tree.
2. Умова допустимості.
3. Означення \mathcal{H} -матриці.
4. Модельна задача BEM.
5. Програмна репрезентація \mathcal{H} -матриці.

Cluster Tree

Означення

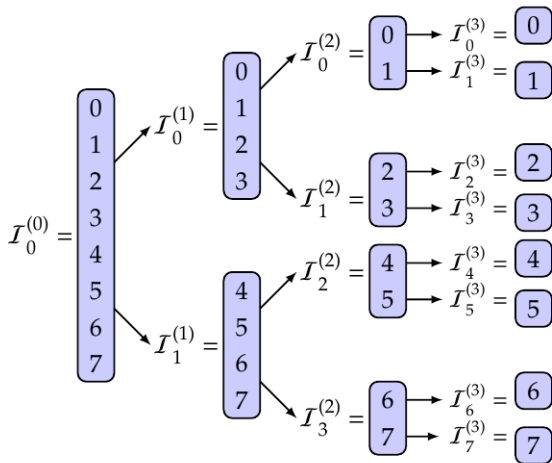
Дерево \mathbb{T}_I називається cluster tree над множиною індексів I з $root(\mathbb{T}_I) = I$, якщо наступні умови виконуються:

- $I \in V$ є коренем \mathbb{T}_I і $\forall v \in V, v \neq \emptyset \Rightarrow v \subseteq I$.
- Якщо $v \in V$ не є листком ($S(v) \neq \emptyset$), то він рівний об'єднанню своїх синів, тобто $v = \bigcup_{w \in S(v)} w$.

$v \in V$ називають кластером.

В одновимірному випадку cluster tree - збалансоване бінарне дерево.

Приклад побудови cluster tree

Block Cluster Tree

Означення

Нехай \mathbb{T}_I і \mathbb{T}_J - cluster trees над множинами індексів I та J відповідно. Cluster tree $\mathbb{T}_{I \times J} = \mathbb{T}_{\mathbb{T}_I \times \mathbb{T}_J} = (V, E)$ називається block cluster tree над добутком множини індексів $I \times J$, якщо $\forall v \in V$ виконуються наступні умови:

- $\mathbb{T}_{I \times J}^{(0)} = I \times J$
- Якщо $v \in \mathbb{T}_{I \times J}^{(l)}$, то існують $\tau \in \mathbb{T}_I^{(l)}$ і $\sigma \in \mathbb{T}_J^{(l)}$ такі, що $v = \tau \times \sigma$.
- Для синів $v = \tau \times \sigma$, де $\tau \in \mathbb{T}_I$ і $\sigma \in \mathbb{T}_J$ виконується
$$S(v) = \begin{cases} \emptyset, \text{якщо } S(\tau) = \emptyset \text{ або } S(\sigma) = \emptyset \\ \{\tau' \times \sigma' : \tau' \in S(\tau), \sigma' \in S(\sigma)\}, \text{інакше} \end{cases}$$

Умова допустимості

Означення

Умова допустимості є булівською функцією

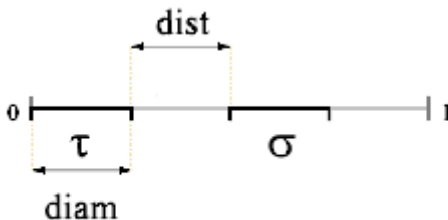
$$Adm : \mathbb{T}_{I \times J} \rightarrow \{true, false\}$$

для якої виконуються умови

$$Adm(b) \Rightarrow Adm(b'), \quad \text{для всіх синів } b' \subseteq b \in \mathbb{T}_{I \times J}$$

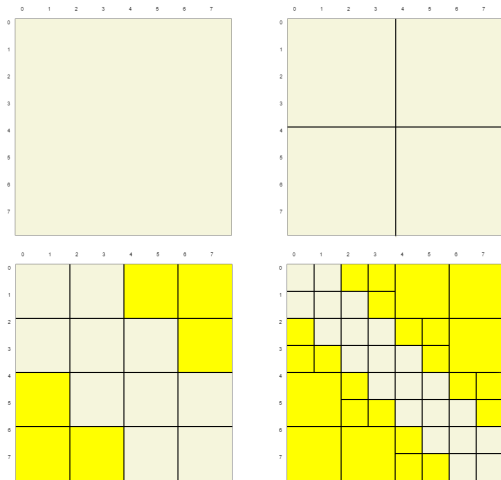
$$Adm(b) = true, \quad \text{для всіх листків } b \in \mathbb{T}_{I \times J}$$

В подальшому для одновимірної проблеми ми будемо використовувати стандартну умову допустимості в такому вигляді

$$diam(\tau) \leq dist(\tau, \sigma)$$

Приклад побудови block cluster tree

Означення \mathcal{H} -матриці

Означення

Нехай $\mathbb{T}_{I \times I}$ - block cluster tree над множиною індексів I .

Означаємо множину \mathcal{H} -матриць як

$$\mathcal{H}(\mathbb{T}_{I \times I}, k) := \{M \in \mathbb{R}^{I \times I} \mid \text{rank}(M|_{t \times s}) \leq k \text{ для всіх} \\ \text{допустимих листків } t \times s \text{ дерева } \mathbb{T}_{I \times I}\}$$

Нехай задано функцію $F : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$. Шукаємо функцію $u : [0, 1] \rightarrow \mathbb{R}$, яка задовільняє наступне інтегральне рівняння:

$$\int_0^1 \ln |x - y| u(y) dy = F(x), x \in [0, 1] \quad (1)$$

де $g(x, y) = \ln |x - y|$ називається ядром інтегрального рівняння

Метод Гальоркіна

$$V_n = \text{span}\{\varphi_0, \dots, \varphi_{n-1}\}$$

$$\int_0^1 \int_0^1 \varphi_i(x) \ln |x - y| u(y) dy dx = \int_0^1 \varphi_i(x) F(x) dx \quad (2)$$

Потрібно знайти u_n в просторі V_n :

$$u_n = \sum_{j=0}^{n-1} u_j \varphi_j \quad (3)$$

таке, що вектор коефіцієнтів u є розв'язком лінійної системи

$$Gu = f$$

$$G_{ij} = \int_0^1 \int_0^1 \varphi_i(x) \ln |x - y| \varphi_j(y) dy dx \quad (4)$$

$$f_i = \int_0^1 \varphi_i(x) F(x) dx$$

Базисні функції визначені як

$$\varphi_i(x) = \begin{cases} 1, & \text{якщо } \frac{i}{n} \leq x \leq \frac{i+1}{n} \\ 0, & \text{інакше} \end{cases}$$

Шукаємо наближену матрицю \tilde{G} . Для цього заміняємо ядро $g(x, y) = \ln|x - y|$ на розкладене ядро

$$\tilde{g}(x, y) = \sum_{v=0}^{k-1} g_v(x) h_v(y) \quad (5)$$

Будуємо локальні наближення на підобластях $[0, 1] \times [0, 1]$, де g є гладкою: $\tau := [a, b]$, $\sigma := [c, d]$, $\tau \times \sigma \subset [0, 1] \times [0, 1]$, $\tau \cap \sigma = \emptyset$.
 $x_0 := (a + b)/2$

Наближення низького рангу блоків матриці

$$\begin{aligned}\tilde{G}_{ij} &= \int_0^1 \int_0^1 \varphi_i(x) \tilde{g}(x, y) \varphi_j(y) dy dx = \\ &= \int_0^1 \int_0^1 \varphi_i(x) \sum_{v=0}^{k-1} g_v(x) h_v(y) \varphi_j(y) dy dx \\ &= \sum_{v=0}^{k-1} \left(\int_0^1 \varphi_i(x) g_v(x) dx \right) \left(\int_0^1 \varphi_j(y) h_v(y) dy \right)\end{aligned}$$

Факторизований вигляд підматриці

$$G|_{t \times s} = AB^T, \quad A \in \mathbb{R}^{t \times \{0, \dots, k-1\}}, \quad B \in \mathbb{R}^{s \times \{0, \dots, k-1\}}$$

$$A_{iv} := \int_0^1 \varphi_i(x) g_v(x) dx, \quad B_{jv} := \int_0^1 \varphi_j(y) h_v(y) dy \quad (5)$$

Програмна репрезентація \mathcal{H} -матриці.

Недопустимі листки

$$\begin{aligned}\tilde{G}_{ij} &:= \int_0^1 \int_0^1 \varphi_i(x) \ln |x - y| \varphi_j(y) dy dx \\ &= \int_{i/n}^{(i+1)/n} \int_{j/n}^{(j+1)/n} \ln |x - y| dy dx\end{aligned}$$

Репрезентація fullmatrix

Кажуть, що матриця M розмірності $n \times m$ зберігається у вигляді fullmatrix, якщо її елементи M_{ij} зберігаються як дійсні числа у масиві довжиною mn в стовпцевому порядку

$$M_{11}, \dots, M_{n1}, M_{12}, \dots, M_{n2}, \dots, M_{1m}, \dots, M_{nm}$$

Допустимі листки

$$\tilde{G}|_{t \times s} := AB^\top$$

$$A_{iv} := \int_{i/n}^{(i+1)/n} (x - x_0)^v dx$$

$$B_{jv} := \begin{cases} (-1)^{v+1} v^{-1} \int_{j/n}^{(j+1)/n} (x_0 - y)^{-v} dy, & \text{якщо } v > 0 \\ \int_{j/n}^{(j+1)/n} \ln |x_0 - y| dy, & \text{якщо } v = 0 \end{cases}$$

Репрезентація `rkmatrix`

Кажуть, що матриця M розмірності $n \times m$ найбільшого рангу k зберігається у вигляді `rkmatrix`, якщо вона зберігається у факторизованій формі $M = AB^\top$, де обидві матриці $A \in \mathbb{R}^{n \times k}$ і $B \in \mathbb{R}^{m \times k}$ зберігаються як масиви (в стовпцевому порядку).

Репрезентація \mathcal{H} -матриці

Нехай $\mathbb{T}_{I \times I}$ - block cluster tree над множиною індексів I . Кажуть, що матриця $M \in \mathcal{H}(\mathbb{T}_{I \times I}, k)$ зберігається в \mathcal{H} -matrix репрезентації, якщо підматриці, що відповідають недопустимим листкам, зберігаються у вигляді fullmatrix, а ті, що відповідають допустимим листкам - у вигляді rkmatrix.

```
public class Supermatrix
{
    public int rows;
    public int cols;
    public int blockrows;
    public int blockcols;
    public Rkmatrix r;
    public Fullmatrix f;
    public Supermatrix[,] s;
}
```


Дякую за увагу!